

# «És un trencament efímer»

Divendres 29 de gener de 1988, Unitat del Poble Valencià va fer pública la seua decisió de passar al grup mixt de les Corts valencianes. ¿Un pacte efímer?, ¿tortuós?... Pedro Zamora, secretari general del PCPV i membre del grup parlamentari IU-UPV al Parlament, ens dóna les seues opinions: contrariat, però optimista.

Rafael Castelló

—¿Podriem qualificar els acords entre Izquierda Unida (IU) i Unitat del Poble Valencià (UPV) com a tortuosos?

—Jo pense que no. Ha estat, des del principi, un pacte difícil, una coalició difícil. Ara, jo entenc que ha estat una coalició difícil, fonamentalment, per part d'UPV.

UPV va tenir dificultats per a arribar a aquest acord, dificultats notòries. I entenc que tals dificultats han condicionat el futur del pacte..., més que el seu funcionament. I han condicionat el futur del pacte en la mesura en què, en el transcurs d'aquest mesos, el contingut dels acords no ha avançat com correspondria a un pacte d'acció conjunta. El fet de no haver avançat ho ha fet difícil, no tortuós.

—¿Un pacte efímer?

—Si ho considerem avui, sense mirar endavant, potser sí que caldria adjectivar-lo d'efímer. Ara, si mirem endavant, hi ha una tasca molt difícil que és el reagrupament de l'esquerra, diguem-ho així. Aleshores, pense que no és efímer, perquè no entenc que, amb la ruptura d'aquesta coalició concreta, s'hagen acabat les possibilitats de coincidència i de nous acords entre les forces que representen ambdues formacions. Seria miop, políticament, considerar-lo un pacte efímer. Cal considerar-lo com un acord que no ha fet més que iniciar-se i, dissortadament, el dia d'avui, en el compromís concret que havíem contret, s'acabat. Però, quant a les possibilitats de relació política entre l'esquerra tradicional i l'esquerra nacionalista, en queden moltes d'obertes.

—¿Han estat les pressions dels sectors d'ambdues formacions, contraris a la coalició, determinants del desenllaç?

—Jo crec que cabia la possibilitat que la coalició no es mantinguera durant els quatre anys, en funció de les dificultats al si de la UPV. Però, no necessàriament havia de donar-se tal possibilitat. Bo, jo sempre he pensat, des del primer moment, que seria difícil

mantenir la coalició tota la legislatura, però que no tenia per què ser impossible. I això dependria de com anava el debat al si de la UPV.

Al si d'IU no hi ha hagut tal debat, almenys després que la coalició es va signar. Abans, sí. Efectivament, es va donar aquest debat. Però és evident que de forma majoritària els integrants d'IU estan convençuts que la possibilitat de reagrupar l'esquerra nacionalista, la possibilitat d'oferir un projecte de l'esquerra al conjunt de les forces progressistes, i el seu èxit, passa per l'enteniment entre totes les forces d'esquerra, incloses les forces nacionalistes. Aquest és el nostre plantejament estratègic i de futur, i negar això seria negar que l'esquerra pugua oferir un projecte amb possibilitats d'èxit. Al si d'IU pot haver-hi persones que, a títol individual, pensen que els acords amb l'esquerra nacionalista són un error, però aquestes persones són una minoria.

—¿Creu Pedro Zamora que la coalició s'ha trencat per tenir plantejaments estratègics distints?

—No crec que siga una diferència de tàctiques, perquè sí hem estat capaços d'arribar a un acord en un programa electoral, un programa d'actuació, un programa comú amb propostes d'una projecció més ampla que la legislatura. S'ha coincidit.

És evident que hi ha diferències, però van quedar salvades al pacte. Cadascuna de les forces mantenia la personalitat política i el projecte de partit. En aquests moments, seria ingenu, d'altra banda, pensar que les iniciatives de l'esquerra nacionalista poden prosperar sense el suport de la resta de l'esquerra. Pensem que el nacionalisme ha avançat en certa mesura i, sobretot, en els moments en què ha estat assumit per altres sectors de l'esquerra.

—Aleshores, ¿és que hi ha dos projectes polítics distints?

—És evident que si UPV avui ha decidit trencar la coalició amb Esquerra Unida, l'única raó és que intenta impulsar un projecte distint al d'IU. Jo

«Ha estat una coalició difícil, fonamentalment, per part d'UPV».

crec que aquesta és realment la raó. És el debat que a hores d'ara té l'esquerra nacionalista.

I considere que és un error, perquè no hi ha possibilitats d'un projecte alternatiu de l'esquerra només amb l'esquerra nacionalista. Cap projecte de l'esquerra no pot triomfar sense utilitzar la política d'aliances. I la UPV hi està renunciant.

—S'ha dit que el projecte polític d'IU és reconstruir el Partit Comunista d'Espanya...

—No es tracta d'això i, si fos així, seria un error nostre. Aquesta és la



imatge que vol vendre la dreta d'aquest país i l'actual direcció del PSOE. És evident que, en aquests moments, els comunistes units tenen unes possibilitats limitades, però no renunciem, des del PCE, a transformar la societat, tot progressant fins arribar al socialisme. I això no ho podem fer els comunistes a soles.

Sabem que ho podem aconseguir amb una política d'aliances, en coincidència amb altres forces de progrés, no només l'esquerra nacionalista, també pacifistes, feministes... les forces transformadores de la societat.

Per això, no trobem incompatible treballar alhora per la unitat dels comunistes i per una política d'aliances amb altres forces de progrés.

—Vostè creu que la causa última del trencament pot trobar-se en l'existència de dos projectes polítics distints. ¿Quin paper han jugat els contenciosos plantejats per UPV?

—En cap cas, no són problemes que tinguen entitat per a trencar un projec-

te de col·laboració del conjunt de l'esquerra. Cap d'aquestes coses, que són d'anar per casa, ni per part d'ells, ni per part nostra, tenen entitat suficient per trencar el que és un intent de reconstrucció d'un projecte d'esquerra i nacionalista. Per tant, ací no es troben les raons. Són temes que s'han airejat, però estic convençut que ningú avui no creu que la ruptura s'haja produït per tot això. Independentment de qui tinga la raó.

A més, aquests problemes domèstics no eren, ni ho són, problemes sense solució. El tema del reglament del grup parlamentari, per exemple... El mateix funcionament del grup nega el problema: hi ha divisió del treball, es reconeix el dret de cada parlamentari a prendre iniciatives en qualsevol camp de l'activitat del parlament, s'ha actuat per consens...

També s'ha parlat de problemes econòmics. Els temes econòmics per a formacions polítiques pobres, com són les nostres, són importants. En aquests

moments ja s'ha resolt. El deute d'UPV amb IU s'ha reduït al mínim, o es reduirà pròximament. Si quan era elevat no hi havia problemes, ara encara menys.

El tema de la Diputació és el teòricament més complex. Però també tenia solució. Vam proposar que ens pareixia convenient que la UPV tinguera accés al tècnic del grup provincial d'IU-UPV, si prèviament hi havia un compromís de continuïtat de la coalició i d'intentar fer una política comuna allà on coincidírem, en els mateixos termes que el pacte parlamentari. També té solució, doncs.

Les raons per trencar són altres, més profundes, no aquestes.

—Però el tema de la Diputació depenia dels termes del pacte, ¿no?

—UPV va tenir dificultats a l'hora de concretar l'acord municipal. De tal manera que pot dir-se que, a nivell municipal, no hi ha hagut una coalició per al conjunt del País Valencià. A nivell municipal, el que hi ha hagut són coalicions en determinades poblacions, amb uns acords distints al parlamentari, en funció de la correlació de forces d'IU i d'UPV en cada poble.

Per això, el tema de la Diputació no havia estat contemplat, perquè el pacte es va fer poble a poble. En aplicació estricta de l'acord, el tècnic no corresponia a UPV, però en l'aplicació política de l'acord, sí, perquè el futur d'aquest projectes del conjunt de l'esquerra ho aconsellava.

Així, IU condiona el tema del tècnic al compromís de continuïtat de la coalició, en allò que és en aquests moments. No demanàvem cap ampliació de la coalició. També ho condicionàvem a un millor funcionament de la coalició per aconseguir l'acompliment del programa, i això no es fa únicament des de les institucions públiques, fonamentalment s'ha de fer amb l'actuació conjunta al carrer, amb l'articulació social... Pensem que, en allò que coincidíem, la coalició havia de treballar i portar-ho a la societat conjuntament.

El que passa és que a UPV hi ha qui ha interpretat la coalició com allò de comprar junts l'entrada del cinema i després veure la pel·lícula des d'un lloc distint i, a més, la interpreta de manera distinta.

El debat no ha acabat, continua..., perquè la realitat social ho demana, demana un projecte d'esquerres i nacionalista. L'incident del trencament de la coalició ha de ser necessariament pasatger. Les forces de l'esquerra necessiten el debat i l'acord. □

